

Izvješće o rezultatima provedbe SRUP-a za 2024. godinu

Izvješće o rezultatima provedbe strategije razvoja urbanog područja za 2024. godinu
Naziv strategije o kojoj se izvještava: Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine (u daljnjem tekstu: SRUAZ 2027)
Naziv velikog grada koji podnosi izvješće: Grad Zagreb
Mjesto i datum: Zagreb, 9. lipnja 2025.
Ime i prezime osobe za kontakt, broj telefona i e-mail adresa: pročelnica Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje Ana Pavičić-Kaselj, univ. mag. oec., 01/610 -1194, 1195, geos@zagreb.hr ; urbana.aglomeracija@zagreb.hr ; pomoćnica pročelnice za strategijsko i prostorno planiranje: Nataša Milutin Naglić, dipl. ing. arh., 01/658 5742, natasa.milutinnaglic@zagreb.hr ; voditelj Odjela za strategijsko planiranje: Nikola Petković, dipl.ing.građ., 01/658 5802, nikola.petkovic@zagreb.hr ; voditeljica Odsjeka za Strategiju razvoja Urbane aglomeracija Zagreb: Željka Pavlović, dipl.ing.građ., 01/658 5804, zeljka.pavlovic@zagreb.hr .
Dio. 1. Uvodne informacije o SRUAZ 2027 Obuhvat Urbane aglomeracije Zagreb definiran je i utvrđen Odlukom ministra regionalnog razvoja i fondova Europske unije o ustrojavanju Urbane aglomeracije Zagreb, KLASA: 011-01/15-02/4, URBROJ: 538-06-1-2/016-16-2 od 8. ožujka 2016. U obuhvat ulazi ukupno trideset jedinica lokalne samouprave, i to 11 gradova i 19 općina s područja triju županija: Grada Zagreba (koji ima status i jedinice lokalne i područne samouprave), te Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije. U financijskom razdoblju 2021. – 2027. zadržan je jednak obuhvat urbane aglomeracije radi kontinuiteta suradnje koja je uspostavljena u prethodnom financijskom razdoblju 2014. – 2020. te je Gradska skupština Grada Zagreba na svojoj 6. sjednici održanoj 10. prosinca 2021. donijela je Zaključak o davanju pozitivnog mišljenja na sastav Urbane aglomeracija Zagreb za financijsko razdoblje 2021.-2027. (Sl. Gl. GZ 29/2021). Tablica - Urbana aglomeracija Zagreb: Broj naselja i broj stanovnika po pojedinom JLS-u, površina JLS-ova i gustoća naseljenosti

Grad (G)/ Općina (O)	Ime	Županija	Broj naselja	Broj stanovnika 2011.	Površina (km ²)	Gustoća naseljenosti (stan./km ²)	Broj stanovnika 2021.
O	Bistra	ZŽ	6	6632	53,0	125,20	6444
O	Brckovljani	ZŽ	13	6837	69,6	98,20	5876
O	Brdovec	ZŽ	13	11 134	37,3	298,66	10 737
G	Donja Stubica	KZŽ	10	5680	43,2	131,42	5680
O	Dubrava	ZŽ	10	1437	20,5	70,20	1192
G	Dugo Selo	ZŽ	11	17.466	53,9	323,80	17 676
O	Gornja Stubica	KZŽ	20	5284	48,5	108,95	5284
G	Grad Zagreb	GZG	68	790 017	641,3	1231,84	767 131
O	Jakovlje	ZŽ	3	3930	35,7	110,02	3797
G	Jastrebarsko	ZŽ	59	15 866	226,6	70,02	14 562
O	Klinča Sela	ZŽ	14	5231	77,3	67,66	5044
O	Krvarsko	ZŽ	10	1987	58,1	34,22	1824
O	Luka	ZŽ	5	1351	17,2	78,64	1265
O	Marija Bistrica	KZŽ	11	5976	68,0	87,86	5553
O	Marija Gorica	ZŽ	10	2233	17,1	130,58	2094
O	Orle	ZŽ	10	1975	57,6	34,26	1765
G	Oroslavje	KZŽ	5	6138	32,1	191,10	5834
O	Pisarovina	ZŽ	14	3689	145,1	25,43	3484
O	Pokupsko	ZŽ	14	2224	105,8	21,02	1926
O	Pušća	ZŽ	8	2700	17,1	158,17	2564
O	Rugvica	ZŽ	23	7871	93,6	84,11	7133
G	Samobor	ZŽ	78	37 633	250,8	150,05	37 435
O	Stubičke Toplice	KZŽ	4	2805	27,1	103,51	2740
O	Stupnik	ZŽ	3	3735	24,9	150,12	3886
G	Sveta Nedelja	ZŽ	14	18 059	41,4	436,2	18 221
G	Sveti Ivan Zelina	ZŽ	62	15 959	185,3	86,11	14 602
G	Velika Gorica	ZŽ	58	63 517	327,7	193,81	61 075
O	Veliko Trgovišće	KZŽ	15	4945	46,1	107,24	4448
G	Zabok	KZŽ	17	8994	35,3	254,57	8656
G	Zaprešić	ZŽ	9	25 223	53,6	470,23	24 133
UKUPNO			597	1 086 528	2911	373,25	1 054 843

Izvor: DZS, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine; DZS, Popis 2021.

Proces izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine započeo je prikupljanjem i sistematizacijom podataka i cjelovitom analizom stanja u kojoj su analizirani postojeće stanje, procesi i trendovi u domenama društva, gospodarstva, urbanog okruženja i okvira upravljanja razvojem. U procesu izrade sudjelovali su predstavnici regionalnih koordinatora i jedinica lokalne samouprave te drugih dionika dostavljanjem relevantnih podataka i komentiranjem pripremljenih materijala.

Prema rezultatima analize stanja provedena je SWOT analiza kojom su definirane snage, slabosti, prilike i prijetnje razvoju Urbane aglomeracije Zagreb u razmatranom razdoblju, a s ciljem

prepoznavanja ključnih razvojnih izazova i utvrđivanja srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala.

SWOT analiza provedena je za tri ključne domene zastupljene i u analizi stanja: društvo, gospodarstvo i urbano okruženje.

Utvrđeni razvojni izazovi, potencijali i potrebe cijelog područja Urbane aglomeracije Zagreb ostvaruju se preko triju prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju i usmjeravanjem aktivnosti u skladu s devet posebnih ciljeva. Ostvarivanje utvrđenih posebnih ciljeva postiže se provedbom 21 identificirane mjere.

Naglasak u provedbi aktivnosti Strategije UAZ 2027 je osobito stavljen na zelenu transformaciju koja je jedan od horizontalnih prioriteta i isprepliće se kroz cijeli strateški okvir Strategije UAZ 2027 te će se pomnim usmjeravanjem aktivnosti, programa i projekata UAZ-a, držeći se navedenog horizontalnog prioriteta, nastojati doprinijeti ostvarenju ciljeva *Europskoga zelenog plana*.

Prioriteti javne politike u srednjoročnom razdoblju, koji su proizašli iz analiza prepoznatih potreba i potencijala, jesu:

- **PJP 1: Povezanija, mobilnija i produktivnija aglomeracija:** unaprijediti integraciju prometne infrastrukture i mobilnost stanovnika, poticati održivo gospodarstvo i osigurati uvjete za korištenje naprednih informacijsko-komunikacijskih tehnologija.
- **PJP 2: Uključivija aglomeracija za osobni razvoj i kvalitetnije življenje:** poboljšati socijalnu infrastrukturu i uključenost, razvijati jednake mogućnosti pristupa zdravstvenoj skrbi, poticati odgoj, obrazovanje i zapošljavanje te unaprijediti razvoj kulture, turizma i sporta.
- **PJP 3: Aglomeracija otporna na učinke klimatskih promjena i odgovorna prema prostornom resursu:** smanjiti utjecaj klimatskih promjena unapređivanjem komunalne infrastrukture, razvojem zelene infrastrukture, unapređivanjem prostorne kvalitete urbanih ambijenata, učinkovitim korištenjem resursa, aktivnom zaštitom okoliša i sustavnom prevencijom rizika.

Utvrđeni su i horizontalni prioriteti čijem ostvarenju treba težiti svim aktivnostima koje su povezane sa strateškim planiranjem i provedbom ovoga strateškog akta:

- HPJP 1: Ravnopravnost i promicanje jednakih mogućnosti
- HPJP 2: Zelena transformacija.

Tijekom procesa strateškog planiranja utvrđena je srednjoročna vizija razvoja:

Urbana aglomeracija Zagreb – kvaliteta života utemeljena na zelenom, pametnom i inovativnom razvoju.

Nalazi analitičke faze i prijedlozi prioriteta javne politike postavljeni su u odnos sa strateškim ciljevima i prioritetima razvoja na nacionalnoj razini i razini EU-a, kao i s rezultatima analize orijentacijske faze prikupljanja projektnih ideja te su na radionicama strateškog planiranja utvrđeni prijedlozi posebnih ciljeva razvoja, koji su dodatno usuglašeni s mrežom lokalnih kontakt-točaka i s Partnerskim vijećem.

S prioritetom PJP 1: Povezanija, mobilnija i produktivnija aglomeracija povezani su posebni ciljevi:

- **PC1:** Digitalna transformacija gospodarstva i primjena naprednih tehnologija u gospodarstvu i društvu aglomeracije
- **PC2:** Potporni sustav za poduzetnike aglomeracije
- **PC3:** Održiva mobilnost u aglomeraciji.

S prioritetom PJP 2: Uključivija aglomeracija za osobni razvoj i kvalitetnije življenje povezani su posebni ciljevi:

- **PC4:** Potpora djeci i mladima te njihovim obiteljima

- **PC5:** Dostupna i uključiva socijalna, zdravstvena i sportska infrastruktura i usluge
- **PC6:** Aglomeracija kao kulturni i turistički proizvod.

S prioritetom PJP 3: Aglomeracija otporna na učinke klimatskih promjena i odgovorna prema prostornom resursu povezani su posebni ciljevi:

- **PC7:** Energetska učinkovitost i tranzicija prema čistoj energiji
- **PC8:** Održivo korištenje prostora aglomeracije
- **PC9:** Otporna aglomeracija.

Gradska skupština Grada Zagreba, na 28. sjednici, 9. studenoga 2023., donijela je Zaključak o donošenju Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. (Sl. Gl. GZ 37/2023) te Zaključak o donošenju Akcijskoga plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027.

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine.

https://www.zagreb.hr/userdocsimages/arhiva/prostorni_planovi/aglomeracija/SRUAZ_2027.pdf

Akcijski plan Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine

https://www.zagreb.hr/userdocsimages/arhiva/prostorni_planovi/aglomeracija/AP_SRUAZ_2027.pdf

Dio 2. Izvješće o rezultatima provedbe SRUP-a na razini ciljeva, prioriteta, mjera te aktivnosti/programa/projekata (APP) od strateškog značaja za razvoj urbanog područja u 2024. godini

PJP 1: Povezanija, mobilnija i produktivnija aglomeracija

Za provođenje PJP1 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 293.879.894,03 EUR, u 2024. godini planirano je 105.074.981,51 EUR a utrošeno je 8.553.220,51 EUR, što je 8,14%.

Posebni cilj PC1: Digitalna transformacija gospodarstva i primjena naprednih tehnologija u gospodarstvu i društvu aglomeracije

U sklopu posebnog cilja PC1 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M1-1: Razvoj komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija javnih usluga
- Mjera M1-2: Razvoj vještina i kapaciteta za pametnu specijalizaciju i digitalnu tranziciju gospodarstva

Za provođenje PC1 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 2.597.798,00 EUR, u 2024. godini planirano je 1.383.000,00 EUR. Od ukupno 6 APP-a u sklopu PC1 koji su planirani kroz dvije mjere, podaci o utrošenim sredstvima u 2024.godini dostavljeni su za 4 APP-a sa utrošenih 222.582,90 EUR što je 16,09%.

Posebni cilj PC2: Potporni sustav za poduzetnike aglomeracije

U sklopu posebnog cilja PC2 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M2-1: Razvoj poslovne infrastrukture
- Mjera M2-2: Poticanje ekološke poljoprivrede, boljeg plasmana poljoprivrednih proizvoda aglomeracije i kratkih lanaca opskrbe

Za provođenje PC2 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 18.004.907,18 EUR, u 2024. godini planirano je 5.552.121,33 EUR. Od ukupno 21 APP-a u sklopu PC2 koji su planirani kroz dvije mjere, podaci su dostavljeni od nositelja za 11 APP-a sa utrošenih 58.100,39 EUR u 2024. godini što je 1,05%.

Posebni cilj PC3: Održiva mobilnost u aglomeraciji

U sklopu posebnog cilja PC3 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M3-1: Čisti, integrirani i pametni javni prijevoz
- Mjera M3-2: Poticanje zdravih oblika kretanja

Za provođenje PC3 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 273.277.188,85 EUR, u 2024. godini planirano je 98.139.860,18 EUR. Od ukupno 53 APP-a u sklopu ovog posebnog cilja podaci su dostavljeni za njih 27 te je za iste u 2024. godini utrošeno ukupno 8.272.537,22 EUR što je 8,88%.

PJP 2: Uključivija aglomeracija za osobni razvoj i kvalitetnije življenje

Za provođenje PJP2 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 331.852.115,44 EUR, u 2024. godini planirano je 122.325.690,10 EUR, a utrošeno je 15.325.951,03EUR, što je 12,53%.

Posebni cilj PC4: Potpora djeci i mladima te njihovim obiteljima

U sklopu posebnog cilja PC4 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M4-1: Ulaganja u infrastrukturu odgoja i obrazovanja
- Mjera M4-2: Infrastruktura i programi za djecu i mlade

Za provođenje PC4 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 45.071.761,32 EUR, u 2024. godini planirano je 16.422.388,40 EUR. Od ukupno 34 APP-a u sklopu ovog posebnog cilja kroz dvije mjere, podaci dostavljeni za njih ukupno 16 pokazuju kako je u 2024. utrošeno 4.222.887,85 EUR što je 25,71%.

Posebni cilj PC5: Dostupna i uključiva socijalna, zdravstvena i sportska infrastruktura i usluge

U sklopu posebnog cilja PC5 formulirane su tri mjere:

- Mjera M5-1: Dostupna socijalna infrastruktura i uključive socijalne usluge
- Mjera M5-2: Dostupnost, kvaliteta i uključivost sportsko-rekreacijske infrastrukture i programa
- Mjera M5-3: Ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu

Za provođenje PC5 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 138.440.127,54 EUR, u 2024. godini planirano je 45.137.995,63 EUR. Od ukupno 48 APP-a u sklopu ovog posebnog cilja, podaci dostavljeni za njih ukupno 31 pokazuju kako je u 2024. utrošeno 2.639.207,75 EUR, što je 5,85%.

Posebni cilj PC6: Aglomeracija kao kulturni i turistički proizvod

U sklopu posebnog cilja PC6 formulirane su tri mjere:

- Mjera M6-1: Dostupnost i kvaliteta kulturne infrastrukture i programa
- Mjera M6-2: Održivi turizam i upravljanje turističkom destinacijom aglomeracije
- Mjera M6-3: Atraktivni, uključivi, sigurni i ugodni javni prostori

Za provođenje PC6 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 148.340.226,59 EUR, u 2024. godini planirano je 60.765.306,07 EUR. Od ukupno 37 APP-a u sklopu ovog posebnog cilja, podaci dostavljeni za njih ukupno 32 pokazuju kako je u 2024. utrošeno 8.463.855,43 EUR, što je 13,93%.

PJP3: Aglomeracija otporna na učinke klimatskih promjena i odgovorna prema prostornom resursu

Za provođenje PJP3 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 362.960.680,94 EUR, u 2024. godini planirano je 99.157.054,94 EUR a utrošeno je 29.896.503,10 EUR, što je 30,15%.

Posebni cilj PC7: Energetska učinkovitost i tranzicija prema čistoj energiji

U sklopi posebnog cilja PC7 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M7-1: Primjena mjera energetske učinkovitosti
- Mjera M7-2: Primjena OIE-a i razvoj e-mobilnosti

Za provođenje PC7 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 107.681.800,07 EUR, u 2024. godini planirano je 18.448.252,54 EUR. Od ukupno 20 APP-a u sklopu ovog posebnog cilja, podaci dostavljeni za njih ukupno 9 pokazuju kako je u 2024. utrošeno 8.568.320,45 EUR, što je 46,4%.

Posebni cilj PC8: Održivo korištenje prostora aglomeracije

U sklopi posebnog cilja PC8 formulirane su tri mjere:

- Mjera M8-1: Zaštita, obnova i održivo korištenje kulturne baštine
- Mjera M8-2: Zaštita, razvoj i promicanje prirodne baštine
- Mjera M8-3: Održiva obnova brownfield-prostora

Za provođenje PC8 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 183.020.708,09 EUR, u 2024. godini planirano je 72.007.760,77 EUR. Od ukupno 22 APP-a u sklopu ovog posebnog cilja, podaci dostavljeni za njih ukupno 15 pokazuju kako je u 2024. utrošeno 19.115.213,58 EUR, što je 26,55%.

Posebni cilj PC9: Otporna aglomeracija

U sklopi posebnog cilja PC9 formulirane su dvije mjere:

- Mjera M9-1: Prevencija aktiviranja i sanacija klizišta
- Mjera M9-2: Unapređivanje zelene infrastrukture i biološke raznolikosti

Za provođenje PC9 u razdoblju 2023.-2025. ukupno je planirano 72.258.172,78 EUR, u 2024. godini planirano je 8.701.041,63 EUR. Od ukupno 41 APP-a u sklopu ovog posebnog cilja, podaci dostavljeni za njih ukupno 7 pokazuju kako je u 2024. utrošeno 2.212.969,07 EUR, što je 25,43%.

Podaci za izvještaj zaprimljeni su od ukupno 18 JLS-a, 5 gradskih upravnih tijela Grada Zagreba, Zagorske razvojne agencije, Razvojne agencije Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja te 3 ostale institucije.

Ukupna planirana sredstva za 2024. godinu iznosila su 326.557.726,55 EUR, a prema dostavljenim izvješćima o aktivnostima nositelja i sudionika u provedbi mjera, ukupno je utrošeno 53.775.674,64 EUR (izvršenje 16,47%).

Udio financiranja projekata iz fondova EU vrlo je malog postotka obzirom na činjenicu da su prvi pozivi unutar ITU mehanizma Urbane aglomeracije Zagreb raspisani tek krajem 2024. godine. Poziv

(IP.2.1.02) „ITU - Sustav biciklističkih staza Urbane aglomeracije Zagreb“ objavljen je 22. prosinca 2023. kao otvoreni poziv u modalitetu trajnog poziva, s datumom početka zaprimanja projektnih prijava 15. veljače 2024. i rokom za podnošenje projektnih prijava do 31. listopada 2024. godine. Ugovori za izravnu dodjelu sklopljeni su također tek krajem 2024.godine te se očekuje da će udio financiranja iz fondova EU rasti u 2025. godini odnosno krajem planskog razdoblja.

Provedba aktivnosti, projekata i programa od strateškog značaja za Urbanu aglomeraciju Zagreb

Strategijom je identificirano ukupno 10 strateških projekata, od čega je Sporazumom o provedbi ITU mehanizma izabrano 5 projekata za izravnu dodjelu i jedan otvoreni poziv: „Sustav biciklističkih staza Urbane aglomeracije Zagreb“.

Strateški projekti za izravnu dodjelu koji će se financirati u okviru ITP su:

1. Grad Zagreb: „Gradska knjižnica Grada Zagreb i društveno – kulturni centar na lokaciji Paromlin“
2. ZET d.o.o.: „Revitalizacija zagrebačke Uspinjače“
3. HEP Toplinarstvo d.o.o.: „Revitalizacija vrelovodne mreže na području grada Zagreba - 2. faza“ (faziranje projekta iz prethodnog razdoblja)
4. Grad Donja Stubica: „Znanstveni edukativno-zabavni centar Zagorje (ZEZ)“
5. Grad Zaprešić: „Novo ruho Novih dvora“

U sklopu otvorenog poziva “Sustav biciklističkih staza Urbane aglomeracije Zagreb” raspisani su pozivi za projekte 5 JLS-a u obuhvatu UAZ, ugovori su sklapani tek krajem 2024. godine pa gotovo do sredine 2025.godine.

Projekt od strateškog značaja 1: Greenway – državna biciklistička ruta br. 2

Projekt Greenway pripada u projekte održive urbane i regionalne mobilnosti. Projektom se planira izgraditi biciklistička prometnica „ GREENWAY “ koja prati tok rijeke Save od granice sa Slovenijom do Lijevog Dubrovčaka ukupne duljine od 132 km sa dodatnom opremom koja uključuje: rasvjetu, punjače za e-bicikle (pedalece), odmorišta, parkirališta, info oznake, brojače prometa. Planira se i uređenje prilaza mostovima , kao i uređenje prilaza i spojeva na postojeću biciklističku i cestovnu infrastrukturu.

U razdoblju od 2022. do 2025. završene su aktivnosti izrade projektno-tehničke dokumentacije za 132 kilometra staze u IX faza spremnih za izgradnju.

Do sada je izgrađena faza V u dužini od 1.700 metara, u listopadu 2024. započela je izgradnja faze VI u dužini od 9.550 metara čiji se završetak očekuje u drugom kvartalu 2025. godine. Prema revidiranoj Studiji izvodljivosti iz prosinca 2023. godine ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 110.889.037,00 EUR.

Projekt od strateškog značaja 2: Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba – faza 2

Projekt Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba – faza 2 obuhvaća rekonstrukciju i opremanje devet pothodnika.

U Program građenja komunalne infrastrukture na području Grada Zagreba u 2025. uvrštene su rekonstrukcije dvaju pothodnika za osiguranje pristupačnosti: pothodnika Aleja grada Bologne - HŽ Vrapče i pothodnika Zagrebačka cesta - Brestovečka, za koje je projektna dokumentacija izrađena u sklopu faze 1 projekta.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 4.119.550,00 EUR. U 2024. godini utrošeno je 25.553,00 EUR.

Projekt od strateškog značaja 3: Revitalizacija jezera Jarun

Provedba revitalizacija Jaruna odvija se kroz dvije aktivnosti:

1. Dugoročno planiranje održivog razvoja RSC JARUN: S ciljem trasiranja smjera dugoročnog održivog razvoja RSC Jarun, Grad Zagreb je u tijeku 2024. godine izradio Prostorno-programsku studiju održivog razvoja RSC Jaruna te Program za izradu Urbanističkog plana uređenja RSC Jarun. Na temelju tih dokumenta, u ožujku 2024. godine pokrenuta je izrada Urbanističkog plana uređenja (UPU) RSC Jarun čije se donošenje očekuje krajem 2026. godine. Izrađeni UPU bit će podloga za prostornu revitalizaciju te urbanističko-arhitektonski natječaj/e usmjerene na prostorne intervencije u područje RSC Jaruna.

2. Uklanjanje sedimenta („izmuljivanje“) iz jezera Jarun: U tijeku 2024. godine izrađena je Studija izvodljivosti za uklanjanje i zbrinjavanje sedimenta iz jezera Jarun na temelju koje je odabrano najpogodnije tehničko rješenje izmuljivanja, a za koje su provedeni svi potrebni postupci procjene utjecaja na okoliš. U tijeku je priprema postupka javne nabave za pripremu projektno-studijske dokumentacije za provedbu zahvata uklanjanja i zbrinjavanja sedimenta iz jezera Jarun koja je planirana za pokretanje u drugoj polovici 2025. godine.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 9.300.000,00 EUR. U 2024. utrošeno je 154.421,25 EUR.

Projekt od strateškog značaja 4: Izgradnja tržnice Vrapče

Rekonstrukcija tržnice u Vrapču čini cjelovit projekt obnove tržnice i njezinu transformaciju u funkcionalan prostor prilagođen potrebama građana tijekom cijelog dana. Projekt nove tržnice, vrijedan preko 3 milijuna eura, sastoji se od moderno opremljene zgrade s podrumskom etažom i prizemljem, kao i natkrivenog vanjskog dijela pod pergolom. Otvoreni dio tržnice namijenjen je mobilnim štandovima za voće i povrće, te rashladnim vitrinama za mliječne proizvode. Zatvoreni dio namijenjen je prodajnim lokalima za meso, perad, ribu i rezano cvijeće, te ugostiteljstvu, uredskim i poslovnim prostorima i sanitarnim čvorovima. U podrumskom dijelu osigurana je garaža s 21 parkirnim mjestom, dok je na vanjskoj parceli dostupno dodatnih pet parkirališnih mjesta.

U 2024. godini završeni su radovi na izgradnji Tržnice i započete aktivnosti ishođenja uporabne dozvole, u 2025. godini s radom je započela vanjska ploha, a poslovni prostori u fazi su dodjele putem Javnog natječaja.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 2.654.456,17 EUR a u 2024. godini utrošeno je 2.617.735,00 EUR.

Projekt od strateškog značaja 5: Novo ruho Novih Dvora

Projekt započeo potpisivanjem ugovora o radovima u travnju 2024. za sve aktivnosti pojekta. Od tada se radovi izvode na svim objektima planiranim kroz aktivnosti sukladno izvršenoj prijavi.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 9.900.000,00 EUR. U 2024. godini utrošeno je 1.659.758,80 EUR iz lokalnog proračuna te su pokrenuti postupci javne nabave za odabir izvođača radova. Poziv za izravnu dodjelu ITU sredstava raspisan je u listopadu 2024.

Projekt od strateškog značaja 6: Revitalizacija zagrebačke Uspinjače

U ožujku 2024. potpisan je Ugovor s ugovarateljem te je početkom travnja ugovaratelj uveden u posao. Revitalizacija uspinjače provodi se po modelu "ključ u ruke" što uključuje izradu projektne dokumentacije, nabavu opreme te izvođenje radova.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 6.636.140,42 EUR. Projekt je u provedbi, te je u 2024. godini utrošeno 1.445.182,17 EUR iz županijskog proračuna, a poziv za izravnu dodjelu ITU sredstava raspisan je tek krajem godine.

Projekt od strateškog značaja 7: Revitalizacija vrelovodne mreže na području grada Zagreba (2. faza)

U tijeku je druga faza zamjene preostalih 16 km vrelovodne mreže iz prve faze, koja će se provesti do 31.12.2025. godine. U sklopu druge faze za sufinanciranje je predviđena jedna aktivnosti: 1. Izvođenje i nadzor radova. Troškove upravljanja projektom, troškove promidžbe i vidljivosti projekta i troškove revizije projekta u sklopu druge faze projekta financirat će HEP-Toplinarstvo d.o.o. Radovi se odvijaju u skladu s planiranom dinamikom.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 15.729.188,00 EUR. U 2024. godini utrošeno je 8.344.356,97 EUR vlastitih sredstava obzirom da je Ugovor o financiranju u okviru ITP sklopljen tek u listopadu 2024.

Projekt od strateškog značaja 8: Znanstveni edukativno-zabavni centar Zagorje (ZEZ)

U 2023. godini završena je konstrukcijska obnova dvorca Stubički Golubovec.

Nastavno na konstrukciju obnovu, u prosincu 2023. godine sklopljen je Dodatak VII Ugovoru u kojim su dodijeljena sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost EU za cjelovitu i energetska obnovu dvorca Stubički Golubovec. Provedeni su postupci nabave za izvođenje radova, stručni i projektantski nadzor te su sklopljeni ugovori s odabranim ponuditeljima. Početkom prosinca 2024. izvođač radova uveden je u posao. Predan je i odobren Zahtjev za isplatu predujma te su predana i odobrena 3 Zahtjeva za nadoknadu sredstava. U prosincu 2024. godine zaprimljena je Odluka o financiranju projekta „Znanstveni edukativno-zabavni centar Zagorje (ZEZ)“ iz ITU mehanizma te je potpisan Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Proveden je postupak javne nabave za odabir izvođača radova te su odabrani projektantski nadzor i stručni nadzor nad izvođenjem radova. Ukupna vrijednost projekta sklopu Poziva na dostavu projektnog prijedloga izravna dodjela „ITU – Znanstveni edukativno zabavni centar Zagorje (ZEZ)“, koji se financira iz Integriranog teritorijalnog programa u financijskom razdoblju 2021. – 2027. godina iznosi 10.389.105,96 EUR, a iznos bespovratnih sredstava 7.735.000,00 EUR. Razdoblje trajanja projekta je od 04.03.2024. – 04.09.2026

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 29.168.586,00 EUR. 2024. godini nije bilo troškova o kojima bi se izvještavalo.

Projekt od strateškog značaja 9: Gastro-edukativni centar izvrsnosti (AGRI FOOD HUB)

Cilj je projekta obnova i revitalizacija zapuštenog prostora na lokaciji Dolac 9 radi unapređivanja promocije i prodaje domaćih proizvoda s dodanom vrijednošću i oznakama kvalitete. Predmetni prostor zamišljen je kao višenamjenski prostor u kojem se odvija prodaja i promocija proizvoda s oznakama kvalitete, edukacija potrošača, degustacija proizvoda te organiziraju događanja vezana uz lokalnu hranu. Projekt nije u provedbi obzirom da je Republika Hrvatska 2023. izvršila upis vlasništva nad poslovnim prostorom a Grad Zagreb je podnio prijedlog za upis prava vlasništva te je postupak u tijeku.

Projekt od strateškog značaja 10: Gradska knjižnica Grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin

Cilj je projekta rekonstrukcija i revitalizacija zapuštenog kompleksa Paromlin, dogradnja novog dijela objekta s ciljem smještanja Gradske knjižnice Grada Zagreba, dodatnih kulturno-društveno-edukativnih sadržaja i razvoja prometne infrastrukture uz poticanje održivih oblika prometa.

Projekt osigurava revitalizaciju brownfield-područja i obnovu pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra industrijske baštine te potiče učinkovitije korištenje postojeće kulturne i društvene infrastrukture u centru Zagreba.

Nastavljene su složene aktivnosti vezane uz realizaciju Knjižnice grada Zagreba i društveno-kulturnog centra na lokaciji Paromlin. Građevinski radovi započeti su 10. travnja 2024. godine. Najzahtjevniji radovi bili su vezani uz postojeće zaštićene objekte, s uklanjanjem postojećih nosivih konstrukcija, privremenom stabilizacijom pročelja i izgradnjom nove nosive konstrukcije, većinom kao replike postojeće konstrukcije, a sve pod kontinuiranim nadzorom Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode. U dijelu novogradnje, izvođeni su radovi zaštite građevne jame, u kombinaciji klasične izvedbe i „top- down“ metode.

Ugovorena vrijednost građevinskih radova iznosi 52.850.658,61 € bez PDV-a, a tijekom izvjestajne godine, 14. studenog 2024., sklopljen je aneks osnovnog ugovora na iznos od 179.283,47 € bez PDV-a.

Za provođenje ovog projekta planirani iznos prema Akcijskom planu od 2023.-2025. godine je 69.080.154,21 EUR. U 2024. godini utrošeno je 12.225.838,01 EUR iz ostalih izvora. Poziv u modalitetu izravne dodjele „ITU - Gradska knjižnica Grada Zagreba i društveno - kulturni centar na lokaciji Paromlin“, referentne oznake IP.3.1.24, objavljen je 29. listopada 2024.

Dio 3. Izvješće i obrazloženja za neprovedene aktivnosti, programe i projekte u 2024. godini predviđene Akcijskim planom

Od 282 aktivnosti/programa/projekta u akcijskom planu, za svega njih 149 zaprimljeni su podaci o realizaciji u 2024.godini. Za preostale APP-ove od nositelja nisu zaprimljeni podaci za Izvještaj za 2024.godinu niti nakon mailom poslanog podsjetnika te telefonskih kontakata. Broj aktivnosti za koje su dostavljeni podaci od strane nositelja tih aktivnosti je relativno mali te predstavlja izazov u interpretaciji podataka, odnosno Izvješće ne pokazuje vjerno rezultate provedbe. Problem se navodi i u zaključnom dijelu ovog Izvješća, gdje se ističe da Grad Zagreb ulaže napore u smislu organizacijskih unapređenja ovog sustava, kao i unapređenja ljudskih potencijala, ali dio jedinica

lokalne samouprave u obuhvatu Urbane aglomeracije Zagreb iskazuje objektivne poteškoće u praćenju provedbe SRUAZ-a 2027 i to ponajviše u smislu nedostatka stručnih i ljudskih kapaciteta za uspostavu organizacijskih jedinica koje bi te poslove obavljale na zadovoljavajući način.

Sukladno zaprimljenim očitovanjima nositelja i sudionika provedbe mjera, ukupno 54 aktivnosti, programa i projekata u Akcijskom planu označeno je statusom provedbe „NE“ sa neutrošenim financijskim sredstvima, a što ukazuje na neprovođenje APP-a.

Također, razlozi iz kojih je došlo do neprovođenja pojedinih APP-ova, provođenje kojih je bilo predviđeno Akcijskim planom za provedbu SRUAZ-a 2027 u svojoj suštini variraju. Generalno se mogu povezati s općenitim razlozima iz kojih dolazi do poteškoća u implementaciji projekata i njihovu provođenju: nedostatak financijskih sredstava za provođenje planiranih aktivnosti, odgode objava poziva za sufinanciranje ili nezadovoljavanje kriterija objavljenih poziva kao i neriješeni imovinsko-pravni odnosi za provedbu APP-ova.

Dio 4. Zaključni osvrt na uvjete provedbe i očekivanja od središnje razine države

Poznavanje procesa strateškog planiranja dostiglo je pozitivnu razinu s potrebom i tendencijom daljnjeg unaprjeđenja. Kod nositelja i sudionika provedbe pojedinih mjera vidljivo je poznavanje sustava strateškog planiranja, same strategije razvoja te procesa izvještavanja, ali izazovi izvještajnog razdoblja su u velikoj mjeri podudarni s onima s kojima se može susresti i prilikom obavljanja poslova povezanih s planiranjem razvoja urbane aglomeracije.

SRUAZ 2027 je usvojena zajedno s Akcijskom planom, koji predstavlja zasebni provedbeni dokument u kojem se detaljno razrađuje financijski okvir za provođenje aktivnosti/programa/projekata poduprtih strateškim okvirom. Sukladno propisima i metodologiji izrade, Akcijski plan donesen je za trogodišnje razdoblje, a kako bi se izbjegle moguće nesukladnosti, i u potpunosti ispunila svrha koju Akcijski plan ima sukladno Smjernicama, te se isti uskladuje svake godine. Otegotna okolnost je što se prema Smjernicama Akcijski plan donosi (kao i godišnja usklađivanja) po istoj proceduri kao i sama strategija, odnosno donosi ih predstavničko tijelo grada središta urbanog područja nakon prethodno pribavljenih mišljenja Koordinacijskog i Partnerskog vijeća. Za Urbanu aglomeraciju Zagreb zbog velikog broja dionika i JLS-ova u obuhvatu ta procedura cijeli proces čini izuzetno složenim i dugotrajnim.

Stoga se prema uputi MRRFEU (KLASA: 910-08/21-07/1 URBROJ: 538-06-3-1-1/280-24-31 Zagreb, 15. studenog 2024. godine) Akcijski plan uskladuje po potrebi, odnosno kada grad središte urbanog područja procijeni da za istim postoji potreba, čime se otklanja i opasnost da podaci o sredstvima planiranim za provođenje SRUAZ-a 2027 u određenom trenu budu zastarjeli, odnosno da se provođenje SRUAZ-a 2027, uslijed te okolnosti, ukaže otežanim ili nemogućim.

Proces praćenja provedenih aktivnosti stalno se unapređuje, stoga je, uz izvještavanje o provedenom, osnovni cilj ovoga Izvješća ujedno i daljnji razvoj organizacijskog te komunikacijskog sustava strateškog planiranja, kao i postizanje dodatnog unapređenja kapaciteta gradske uprave Grada Zagreba za poboljšanje sustava strateškog planiranja i implementacije razvojnih dokumenata.

Međutim, postupak praćenja provedbe i izvještavanja o provedbi SRUAZ-a 2027 je dvosmjernan, i podrazumijeva prikupljanje informacija od jedinica lokalne samouprave u obuhvatu UAZ-a, dionika razvoja te ostalih javnopravnih i drugih tijela nadležnih za implementaciju aktivnosti, programa i projekata. Dok Grad Zagreb ulaže napore u smislu organizacijskih unapređenja ovog sustava, kao i unapređenja ljudskih potencijala u tom sustavu, dio jedinica lokalne samouprave u obuhvatu UAZ-a iskazuje objektivne poteškoće u praćenju provedbe SRUAZ-a 2027, i to ponajviše u smislu nedostatka

stručnih i ljudskih kapaciteta za uspostavu organizacijskih jedinica koje bi te poslove obavljale na zadovoljavajući način. To može, u kontekstu praćenja provedbe, biti jedan od značajnijih izazova.

Zbog veličine Urbane aglomeracije Zagreb i broja jedinica lokalne samouprave u njezinom obuhvatu, kao i raspona razvojnih potreba i potencijala urbanog područja u kojem živi 27,1 % ukupnog stanovništva Republike Hrvatske, nije realno očekivati kako će ITU mehanizam moći u potpunosti doprinijeti ostvarenju svih posebnih ciljeva. U samoj Strategiji navedeno je da će se prilikom provedbe predloženih mjera koristiti i drugi dostupni izvori financiranja te sredstva proračuna gradova i općina uključenih županija i države.

Činjenica je da u usporedbi s drugim urbanim područjima u Republici Hrvatskoj, ITU mehanizam neće moći jednakim intenzitetom doprinijeti zadovoljavanju razvojnih potreba i realizaciji potencijala urbane aglomeracije. Naime, iznos predložene alokacije za područje Urbane aglomeracije Zagreb znatno je manji u usporedbi s drugim urbanim područjima, kako u odnosu na broj stanovnika urbanog područja, tako i u odnosu na ukupni fiskalni kapacitet što svakako ne pridonosi i jednostavnijoj i boljoj suradnji na opće zadovoljstvo svih dionika u ionako vrlo složenom procesu.